

hvor vi have Rigsdagskandidaten for Venstre, Søren Olsen. Jeg vil anbefale at læse det med. Jeg tror, man vil se, at det hverken er en ensidig politisk Venstre- eller Højreforfatter og heller ikke en Mand, der mangler Blik for Strøbelighederne hos de forskjellige Partier eller Forhold eller Gyde til at drage dem frem. Man vil kunne tage det smukke Billede, som det sidste Bærk ender med, og man vil da se, at han hverken mangler Verbødighed for det borgerlige Arbejdes sande Værd eller for Fædrelandskjærlighedens Betydning; det er Lænderens gennem hele Bæret. Jeg troede, at Spørgsmaalet skulde gaa af i Stilhed uden Udtalelser om Personerne; men jeg er ikke med til at tie stille til saadanne Misforstaaelser af en Medborgers Virksomhed som den, ærede Herrer fra Fyen have fremsat, navnlig den ærede Folketsfører fra Odense (S. Petersen). Ved Siden af dette turde jeg gjøre det ærede Medlem bekendt med, at den Paagældende er i een Retning en blandt Videnskabsmand anset Videnskabsmand, nemlig med Hensyn til de romantiske Sprog og Literaturer, og at han i den Henseende ad anden Veie har faaet Anerkjendelse, og endvidere vil jeg gjøre opmærksom paa, da der er talt om, at det er for tidligt at give unge Folk slige Understøttelser, at den Vedkommende er omtrent 40 Aar — jeg husker ikke npragtigt hans Alder — og at denne Mand, i hvis Skrifter der er Vidne om, at der er Kræfter i ham som Forfatter og Digter som hos meget Faa i vort Land, har maattet arbejde som Lærer omkring i Skolerne, og jeg siger: hellere komme 10 Aar før med dette Forslag, for at den vedkommende Mand kunde have været friggjort for andet aandsfortærende Arbejde, saa at han kunde have haft endnu større Leilighed til Studier og til at virke i det Almindelige, han dog nærmest er kaldet til til Gavn for Folket. Dette angaaende vedkommende Mand. Angaaende Principet skal jeg foreslaa det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds, der vist staar Grundtvigianismen saa nær, at han engang imellem taler med Grundtvigianere, at han spørger Grundtvigianere, der mulig have faaet dette Spørgsmaal galt i Halsen, hvad de tro, at den Mand, de kalde sig selv op efter, vilde sige om en saadan Opfattelse som den, der er kommen til Orde her igjennem det ærede Medlem for Fyn, en Opfattelse, som giver Anledning til at mindes den nordiske Mythe, der angiver Forskjellen mellem Poeten og Digteren. (S. temer: Hvorledes?). Jeg tror nok, at det forstaaes af dem, som det behøver at forstaaes af. Det ærede Medlem mente nemlig, at Grundtvig ved Frihed for Alt, hvad der stammer fra Mand, først vilde have fastslaaet, hvad der kunde kaldes Mand, og hvad Naad, og derefter Frihed indenfor det fastslaaedes Grændser. Det er det Mærkelige, at det ærede Medlem kan komme ind paa en saa falsk Logik; thi naar først denne Grændse skal drages, er det ærede

Medlem inde paa udvortes Bestemmelser, ensidige Bestemmelser, som det er først at sætte Grændsen og derefter sige: Nu have I Frihed.

Det ærede Medlem vilde ikke Frihed for en materialistisk eller naturalistisk eller for enhver religiøs Retning, eller vilde ikke unde dem Statsunderstøttelse. Det er et Vidnesbyrd om, hvor lidt Saadanne, der staa saa meget i Forbindelse med Grundtvigianerne, at de engang imellem tale med dem, have en begrundet Stilling til den Sag. Naar Grundtvig har forlangt Lærefrihed for Præsterne, naar han har sagt: „Lad de 1200 Præster, vi have i Danmark, have Lærefrihed, lad dem have Frihed til paa Statens Bekostning at lære, som de finde for godt, lad dem sidde i deres Embeder utrænkede alligevel“, har han da ikke sat Frihed for Alt, hvad der stammer fra Mand, endog paa Statens Bekostning? Det er en ganske besynderlig Wildfarelse at negte dette. Naar det ærede Medlem taler om os Andre, der ikke dele hans Betragtning — jeg snuser overfor denne Opfattelse just at sige: os Andre — og vil bruge en Betegnelse om os, der ret kan stille os i diametral Modsetning til det ærede Medlem som Forvarer for sine høiere Livsmagter, saa kunde han f. Ex. kalde os Løses Børn; men jeg vil da sige, at vi have et Ord af Grundtvig, der lyder: Frihed for Løse saavel som for Thor. Mærker I dette, I Thorshammerens Mænd — jeg har forresten aldrig før set denne Thorshammer først fra Fyn, hverken i Krig eller i Fred, hverken naar vi kæmpede for det ene eller det andet Princip — mærker I dette, om I ville stride som Efterkommere af ham, hvis Navn I tage forsængeligt her. Mine Herrer! Dengang Grundtvig sagde: hvi er Herrens Ord forsvundet af hans Hus? stod han som Mindretal, og de, der stod paa den naturalistiske Betragtningens Grund, angreb ham. Tro De, at han nogenstunde har miskendt, at han aldrig vilde være bleven, hvad han var, dersom man havde bundet Munden paa hans Modstandere? Gjennem Brydningens vrede Kampen, og tro De, at overhovedet nogen aandelig Virksomhed kan udvikle sig, naar man søger at dæmme op imod andre Anskuelser og forhindre de aandelige Brydninger, gennem hvilke Kræfterne maa udvikles og Sandheden klares? Jeg hører en Bemærkning af det ærede, jeg tør vel ikke sige forgjorte, Medlem fra Bornholms Amts 1ste Valgkreds, (Rosod). Sammenlignet med Udtalelser om saadanne Forhold, som jeg indtil for 30 Aar siden har hørt fra ham, vidner hans Bemærkninger om, hvorledes man kan forandre sig og sine Anskuelser, endnu inden man granaes. Til de ærede Folketsfører fra Fyen, der staa og værne om Spikirken, som vi Andre — jeg siger vi Andre, thi jeg bryder mig ikke om, hvad de Herrer tiltage sig at kalde enten mig eller mine Nærmeste; deres Ansagen af Nære og Hjerte bryder jeg mig ikke om, saa lidt som om Nogens, — som vi Andre storme imod,